

משנה בבא מציעא פרק ד

Mishnah Bava Metzia, chapter 4

[Since movable objects are only acquired by *mashikkah* — pulling or drawing an object towards oneself, or by *hagbahah* — lifting the object three handbreadths high, and not through the payment of money itself, (according to Resh Lakish the fact that money does not acquire possession is Biblical law and according to Rabbi Yohanan, it is a Rabbinical edict lest once the money is received, care will not be taken to save the merchandise in the event of a fire — Gemara 47b) therefore, this Mishnah is coming to teach us that which is considered coin and is included in the statute of “money does not acquire possession” and that which is not considered coin, but rather, is considered as any other movable object, or produce, in which case if one makes a *mashikkah*, he acquires that which he has drawn and is henceforth obligated to their agreement which can no longer be rescinded by either party]. (1) Gold acquires silver [if one gave his friend a *dinar* of gold for twenty-five *dinarim* of silver: Once his friend made *mashikkah* on the gold he is now irrevocably obligated to fulfill his part of the deal and must supply twenty-five *dinarim* of silver. The reason being that gold, even when in coin, is not as widely used as is silver and therefore, is not considered money vis-a-vis silver, rather, its law is the same as merchandise, hence, *mashikkah* on the gold irrevocably concludes the deal, even though he has not yet received the silver]. However, [*mashikkah* on the] silver does not acquire gold [since the silver is considered coin vis-a-vis the gold and since *mashikkah* does not acquire coin, therefore, if no one made a *mashikkah* on the merchandise, (in this case, the gold) either party can cancel the deal]; copper [i.e., *mashikkah* on copper which is considered merchandise vis-a-vis silver] acquires silver, but [*mashikkah* on the] silver [considered coin], does not acquire copper. Cancelled coins [are considered merchandise and *mashikkah*

רבנו עובדיה מברטנורא

א הזהב קונה את הכסף. כל דבר שהוא חשוב להיות מטבע וחרף לינתן בהוצאה, דין מעות יש לו, ואינו קונה את שכנגדו שאינו חשוב מטבע ואינו חרף בהוצאה כמותו. ומי שאין טבעו חשוב וחרף, דין פירות יש לו, ומשיכתו הוא קיום דבר. לפיכך ממי משך האחד דינרי זהב, קנה השני דינרי כסף בכל מקום שהם, ואין אחד מהם יכול לחזור בו. דדינרי זהב הוו פירות לגבי דינרי כסף: **והכסף אינו קונה את הזהב.** דדינרי כסף שהם חריפים בהוצאה, דין מעות יש להם לגבי דינרי זהב. ואם משך האחד דינר כסף, לא קנה האחר דינר זהב עד שימשוך, דמעות אינן קונות. והיינו טעמא נמי

upon them] acquire current ones, but [mashikkah upon] current coins do not acquire cancelled coins; uncoined metal [are considered merchandise and mashikkah upon them] acquires coined metal, but coined metal does not acquire uncoined metal; movables [are merchandise and mashikkah upon them] acquire coins, but coins do not acquire movables. This is the general rule: All movables acquire each other [if one barter oil for wine, as soon as

mashikkah is made upon one, the other is acquired as well].

(2) How so? If [Reuvein] drew into his possession [by *mashikkah* Shimon's] produce without yet paying him, he cannot retract. If he paid him the money but did not yet draw into his possession [by *mashikkah*] his produce, he [either party] can withdraw. But they [i.e., the Sages] said [to the one who retracts]: He who punished the generation of the flood and the generation of the division (Genesis 11:1-9), will take vengeance upon one who does not stand by his word. Rabbi Shimon says: [There are cases that, although a *mashikkah* was not made, nevertheless,] he who has the money in his hand has the advantage [and may

רבנו עובדיה מברטנורא

שנחושת קונה את הכסף, דפרוטות של נחושת שאין טיבען חשוב כל כך, הוו פירי דינרי כסף, והכסף אינו קונה את הנחושת: **מעות הרעות**. שנפסלו: **אסימון**. שנעשה במדת המטבע היוצא אלא שעדיין לא טבעו עליו צורה: **כל המטלטלין קונין זה את זה**. אם החליף אלו באלו, כיון שמשך האחד קנה חברו. והאי כל, לאתויי אפילו כיס מלא מעות בכיס מלא מעות: **ב נתן לו מעות ולא משך ממנו פירות יכול לחזור בו**. זה וזה. ותקנת חכמים היא. דדבר תורה מעות קונות, כדאשכחן גבי הקדש דכתיב ונתן הכסף וקם לו, ומה טעם אמרו משיכה קונה ולא מעות, גזירה שמה יניח לוקח מקחו בבית מוכר זמן מרובה ותפול דליקה בשכונת המוכר ולא יחוש לטרור ולהציל, לפיכך העמידם ברשותו לחזור בו אם ירצה, דכיון דאם יתייקרו ברשותו יתיקר ויחזור בו מן המכר ויהא השכר שלו, כדידיה חשיב להו וטרח ומציל: **אבל אמרו מי שפרע וכו'**. א"ע שיכול לחזור בו אוררין אותו בבית דין ואומרים עליו מי שפרע מדור המבול ומדור הפלגה ומאנשי סדום ועמורה ומן המצריים ששטפו בים, הוא עתיד ליפרע ממי שאינו עומד בדיבורו, ואחר כך מחזיר לו את מעותיו: **רבי שמעון אומר כל שהכסף בידו ידו על העליונה**. רבי שמעון אמלתייה דתנא קמא קאי דאמר נתן לו מעות ולא משך ממנו פירות יכול לחזור בו בין מוכר בין לוקח ואתא רבי שמעון למימר דזמנין דמי שהכסף בידו דהיינו המוכר שקבל את הכסף ידו על העליונה, ובידו לקיים את המכר אם ירצה

enforce the deal. For instance, where the merchandise is stored in the buyer's warehouse which was rented to the seller; here, (according to Rabbi Yohanan), being that there is no fear, "lest the merchandise not be saved in the event of a fire," the Rabbinical edict nullifying the deal falls away (see

introduction to previous Mishnah)].

(3) *Ona'ah* [the inequitable transaction referred to in Leviticus (25:14) where the inequity is recoverable or the sale is revoked] is constituted by [an overcharge or underpayment of] four silver [*ma'ah*] in twenty-four [*ma'ah*], which constitute a *sela* [i.e.,] a sixth of the purchase [price]. Until when is one permitted to revoke [the sale]? Up until [enough time has elapsed that] he [the purchaser] can show [the article] to a merchant or a relative. [However, after such time has elapsed, the sale is irrevocable, notwithstanding the overcharge which is deemed as forgiven. In the case where the purchaser underpaid the seller, he may always revoke the sale since the item is not in his possession to show anyone]. Rabbi Tarfon ruled in Lod that *ona'ah* is constituted by eight silver [*ma'ah* in twenty-four], which is a *sela*, [hence] a third of the purchase [price resulting in that], the merchants of Lod rejoiced, but he said to them; One may revoke the [sale the] entire day. They [then] said to him; Let Rabbi Tarfon leave us with the

רבנו עובדיה מברטנורא

ואין הלוקח יכול לחזור בו, כגון שהיתה עלייתו של לוקח שכורה אצל המוכר, דהשתא אם המוכר רוצה שיהיה המכר קיים אין הלוקח יכול לחזור בו אף על פי שלא משך, דטעמא מאי אמור רבנן משיכה קונה ולא מעות, גזירה שמא יאמר לו מוכר ללוקח נשרפו חטיף בעליה, הכא דעליה דלוקח היא אי נפלה דליקה איהו טרח ומייתי לה. ואין הלכה כרבי שמעון. אלא אף על פי שעלייתו של לוקח שכורה אצל המוכר, כל זמן שלא משך יכול לחזור בו בין לוקח בין מוכר: **ג האונאה ארבעה כסף**. ארבעה מעות כסף שהם שש מעות דינר, והסלע ארבע דינרין: **מעשרים וארבע כסף לסלע**. אם היה המקח בדמי הסלע שהוא עשרים וארבע מעות דהשתא הוא אונאה שתות למקח. חייב להשיב לו כל אונאתו ארבעה כסף: **עד מתי מותר להחזיר**. מי שנתאנה. והא דנקט לשון מותר, לאשמועינן דליכא אפילו מי שפרע להחזיר המקח או שיתן לו אונאתו: **עד כדי שיראה**. המקח לתגר או לאחד מקרוביו. ואם שהה יותר, מחל על אונאתו. והמוכר לעולם חוזר, שהרי אין המקח בידו שיוכל להראות לתגר או לקרובו אם נתאנה. ואם נודע שבא לידו דבר כיוצא בממכרו וידע שטעה ושתק ולא תבע, אינו יכול לחזור ולתבוע, שהרי מחל: **ושמחו תגרי לוד**. שהיו בקיין

status quo, and they reverted to the ruling of the Sages [the *halachah* does not follow Rabbi Tarfon].

(4) Both one purchasing and one selling have [the law of] *ona'ah*. Just as the law of *ona'ah* has validity in the case of a layman, so, too, it has validity in the case of a merchant. Rabbi Yehudah says: There is no *ona'ah* for a merchant [since he is very familiar with prices, he must be dealing with a situation which warrants the payment of the higher purchase price and forgives the seller the overcharge; the *halachah* does not follow Rabbi Yehudah]. He who was deceived has the upper hand; if he wishes, he can either say: Give me back my money, or return that which you overcharged me [this is the view of Rabbi Yehudah HaNasi. However, the *halachah* is that if the overcharge was a sixth, the sale is valid and he returns the sixth; if greater than a sixth, the sale is revoked].

(5) [The value of coins were determined by weight; however, by constantly being handled, coins would become worn, resulting in weight loss and value depreciation.] How much weight loss may a *sela* depreciate before *ona'ah* is involved [if used for a purchase at its face value]? Rabbi Meir says: Four *issar* [per *sela*], which is one *issar*, per *dinar* [i.e., one twenty-fourth. A *sela* equals 4 *dinarim*, a *dinar* equals 24 *issar* or 12 *pundion*]. Rabbi Yehudah says: Four *pundions* [one twelfth], which is a *pundion* per *dinar* [a *pundion* equals 2 *issar*]. Rabbi Shimon says: Eight *pundions*, which is two *pundions* per *dinar* [i.e., a sixth, which is the amount for the standard *ona'ah*].

(6) Up until when is he [the defrauded party] permitted to revoke [the deal]? In

בבא מציעא פרק ד

בסחורה ומוכרין ביוקר. ואין הלכה כר' טרפון: **ד אין לתגר אונאה.** מפני שהוא בקי ומסתמא אחולי אחיל גביה, והאי דובנא הכי, משום דאתרמי ליה זבינא אחריתי. והשתא הוא דקבעי למיהדר ביה. ואין הלכה כר' יהודה: **מי שהוטל עליו ידו על העליונה.** מי שנתאנה: **תן לי מעותי.** אם נתאנה לוקח. ומתניתין רבי יהודה הנשיא היא. ולית הלכתא כוותיה, אלא אם האונאה שתות, קנה ומחזיר אונאה. יותר משתות, בטל מקח: **ה כמה תהא סלע חסרה.** מטבע היוצא ותמיד הוא שוחק וחסר, כמה תחסר ואם הוציאה לא תהא אונאה: **ארבע איסרין.** לסלע: **איסר לדינר.** והוא אחד מן עשרים וארבע בו. דשש מעה כסף הוא דינר, מעה שני פונדיונים, פונדיון שני איסרין: **ארבעה**

cities, until he can show [the coins] to a money changer; in villages [which don't have money changers], until [the following] Friday [when he goes to the market shopping for Shabbat, he sees if the merchants will accept his coins]. If he [the one who gave the other the coin in question] recognized it, he may [as an act of kindness] accept it back from him even after twelve months

[however, should he choose not to refund the coin after the Friday mentioned above]; he has nothing but resentment against him. And one may redeem second tithes with it [such a depreciated coin] and have no fear [of an invalid redemption], because it is mere churlishness [for one to accept a coin based on weight and not for its face value].

(7) *Ona'ah* is constituted by [an overcharge of one sixth which is] four silver [*ma'ah*] coins per *sela* (see Mishnah 3)]. However, the [minimum] claim [whereby a court can impose an oath of admission (when one admits to a portion of the claim against him)] is two silver [*ma'ah*] coins, and the [minimum] admission is the value of a *perutah*. A *perutah* was specified in four cases: (1) an admission must be [at least] the equivalent of a *perutah*; (2) a woman is betrothed by the value of a *perutah*; (3) one who [unintentionally misappropriates

רבנו עובדיה מברטנורא

פונדיונים. אחד משנים עשר: **שמונה פונדיונים.** שתות. כשאר אונאה. וכן הלכה: **בברכים.** שיש שם שלחני. עד כדי שיראה לשולחני: **בכפרים.** שאין שם שלחני: **עד ערבי שבתות.** שבא להוציאה בערב שבת לסעודת שבת, אז ידע אם יוכל להוציאה ויקבלוה ממנו: **ואם היה מכירה.** הכי קאמר, ואם חסיד הוא ורוצה לעשות לפנים משורת הדין, אם מכיר שהיא הסלע שנתן לו, יקבלנה ממנו אפילו לאחר שנים עשר חודש: **ואין לו עליו אלא תרעומת.** הכי קאמר, ואחר שאינו חסיד ולא רצה לקבלה ממנו, אין לזה עליו אלא תרעומת. דאיהו הוא דאפסיד אנפשיה שלא החזירו בזמנו: **ונתנה למעשר שני.** אחסרה כדי אונאה קאי. ונתנה למעשר שני בשוויה ואינו חושש משום אסימון שאין מעשר שני מתחלל אלא במטבע שיש בו צורה, דשם מטבע יש עליו, דמי שאינו לוקחה בשוויה בתורת מטבע אלא כמו נסכא של כסף, אינו אלא נפש רעה: **א האונאה ארבעה כסף.** למקח סלע שהוא עשרים וארבע מעות כסף. נמצא האונאה שתות כדאמרן. וחזר ושנאה משום דבעי למתני הטענה שתי כסף: **והטענה שתי כסף.** שאין שבועת הדיינים על טענה שהיא פחותה משתי כסף, שטענו שזה שתי מעות כסף יש לי בידך, וזה יודה לו מהם שזה פרוטה ויכפור השאר, או יודה לו הכל ויכפור פרוטה: **וההוראה שזה פרוטה.** להיות הודאה במקצת ויתחייב שבועה: **המוצא**

and] benefits to the value of a *perutah* from that which is sacred, is liable to a guilt-offering (see Leviticus 5:15); (4) one who finds [a lost object] worth a *perutah* is obligated to announce it [and seek its owner], and (5) one who robs his neighbor of the value of a *perutah* and swears [falsely] to him [denying the theft], must follow him to

return it [personally] even as far as Media.

(8) In five cases [the addition of] one fifth [to the principal] is prescribed: (1) one who [is not a priest and unintentionally] eats *terumah*, [one who unintentionally eats] the *terumah* of the tithes [which Levites forward to priests from the tithes they receive], [one who unintentionally eats] the *terumah* of the tithes of *demai* [i.e., produce purchased from an *am ha'aretz* which is doubtful as to whether or not they had been tithed, and therefore, must be tithed before eaten (see Demai 1:1)], [one who unintentionally eats] *hallah* [the gift of dough given to the priest (see Numbers 15:20)], and [one who unintentionally eats] the firstfruits (see Deuteronomy 26:2) [all the aforementioned are considered one case, since they are all referred to as *terumah*, and they must repay the principal and, in addition], must add a fifth; (2) one who redeems the fourth-year planting [the fruit of a tree in its fourth-year has the same law as *ma'aser sheni* — second tithes and it or its equivalent in redemption money, must be brought to Jerusalem. One who redeems his own fruit] or [one who redeems] his own second tithes adds one fifth (see Leviticus 27:31); (3) one who redeems objects he consecrated adds one fifth (see Leviticus 27:19); (4) one who [unintentionally] benefits from an amount equal to the value of a *perutah* from *hekdesh* [i.e., items sanctified which belong

רבנו עובדיה מברטנורא

שוה פרוטה. אבל בעיר מהכי אינו חייב להכריז, דכתיב (דברים כ"ב) אשר תאבד ממנו, פרט לאבדה שאין בה שוה פרוטה: **יוליכנו אחריו.** אם הודה שנשבע לשקר, דאז אין לו כפרה עד שיחזירנו לידו ממש ולא ליד שלוחו, דכתיב (במדבר ה') ונתן לאשר אשם לו: **ה האוכל תרומה.** גדולה. זה שאכל תרומה גדולה בשוגג: **ותרומת מעשר.** מעשר מן המעשר: **ותרומת מעשר של דמאי.** הלוקח תבואה מעם הארץ, צריך להפריש תרומת מעשר, אבל לא תרומה גדולה, שהיו הכל זהירים בה: **וחלה ובכורים.** כל הני חמשה חד ניהו, דכולהו איקרו תרומה, ומשם אחד הם באין: **נטע רבעי.** גמר קודש קודש ממעשר שני דמוסיף חומש. ותרוייהו נמי חד חשיב להו, דמחד קרא נפקי כיון דממעשר יליף: **ומעשר שני שלו.** דוקא. מוסיף חומש, דאיש ממעשרו כתיב: **הקדשו.** ולא של

מעל, והמוציא שוה פרוטה חייב להכריז, והגזל את חברו שוה פרוטה ונשבע לו, יוליכנו אחריו אפלו למדי: **ח חמשה חמשין הן.** האוכל תרומה, ותרומת מעשר, ותרומת מעשר של דמאי, והחלה, והבכורים מוסיף חמש. והפודה נטע רבעי ומעשר שני שלו, מוסיף חמש. הפודה את הקדשו, מוסיף חמש. הנהנה בשוה פרוטה מן ההקדש,

to the Sanctuary] adds one fifth (see Leviticus 5:16); and (5) one who robs his neighbor of a *perutah's* worth and swears [falsely] to him [concerning it] must add one fifth (see Leviticus 5:22,24).

(9) The following are not subject to [the law of] *ona'ah*: [The purchase or sale of] slaves, bills [of debt], real estate and sacred objects [belonging to *hekdesh*, the verse states; “And when you make a sale (lit וכי תמכרו ממכר — **sell a sale**) ... or if you make a purchase from (lit. מיד — from the **hand** of) your fellow-Jew... each man may not charge his **brother** inequitably.” (Leviticus 25:14) We deduce several exclusions from this verse: (1) It has to be a portable item which may be given over from **hand** to **hand**, thus excluding real estate and slaves which Scripture equates with real estate (by referring to them as “acquired property” Leviticus 25:46), (2) from “**sell a sale**” we deduce only such items where the item itself is actually sold, thus excluding bills of debt, which represent proof of debt, (3) from “his **brother**” we exclude all sacred items, since *hekdesh* does not fall under the category of “**brother**”. They [slaves, bills of debt, real estate and sacred objects] are not subject [if stolen] to double payment [*kefel* (see Exodus 22:3)], nor four or fivefold payment (Exodus 21:37) [for the theft and subsequent sale or slaughter of sheep or cattle belonging to *hekdesh*]. An unpaid guardian [if his charge was lost or stolen] does not swear [that he was not negligent regarding slaves, bills of debt, real estate, or sacred objects], nor does a paid guardian pay. Rabbi Shimon says: Sacrifices for which one [the owner]

רבנו עובדיה מברטנורא

אחרים, המקדיש כתיב: הנהנה. בשוגג, חייב קרבן מעילה וחומש: ט אלו דברים שאין להם אונאה וכו'. דאמר קרא (ויקרא כה). וכי תמכרו ממכר לעמיתך או קנה מיד עמיתך, דבר הנקנה מיד ליד, יצאו קרקעות שאינן מיטלטלין, יצאו עבדים שהוקשו לקרקעות, יצאו שטרות. דכתיב וכי תמכרו ממכר, דבר שגופו מכור וגופו קני, יצאו שטרות שאינם עומדים אלא לראיה שבהן. הקדשות, אמר קרא אחיו, אחיו ולא הקדש: לא תשלומי כפל. דכתיב בטוען טענת גנב (שמות כב) על כל דבר פשע, כלל. על שור על חמור וכו', פרט. על כל אבדה, חזר וכלל. כלל ופרט וכלל, אי אתה דן אלא כעין הפרט. מה הפרט מפורש דבר המטלטל וגופו ממון, אף כל דבר המטלטל וגופו ממון. יצאו קרקעות שאינן מיטלטלין. יצאו עבדים שהוקשו לקרקעות. יצאו שטרות שאעפ"פ שהם מיטלטלין אין גופן ממון. הקדשות, אמר קרא רעהו, רעהו ולא הקדש: ולא תשלומי ארבעה וחמשה. אם גנב וטבח ומכר שור או שה של הקדש. דתשלומי ארבעה וחמשה אמר רחמנא ולא תשלומי שלשה לשה

bears responsibility [to replace them if they become blemished, e.g., one says: Behold I vow an animal as a sacrifice, and then dedicates an animal to fulfill his vow; and it becomes blemished before he offers it. Since in the vow he did not specify which animal, he is responsible to replace it, and since he

is responsible for it, it is still considered his, and such animals are not excluded from the word “brother” and] are subject to [the law of] *ona'ah*; however, those [sacrifices] for which one bears no responsibility [e.g., if he says: Behold I vow this specific animal as a sacrifice and it becomes blemished prior to its sacrifice, he is not responsible to replace it; such animals are not considered his and are excluded from the word “brother” and] are not subject to *ona'ah*. Rabbi Yehudah says: Also when one sells a Torah scroll, an animal [equal to another, to pair them for plowing], or a pearl [for a select piece of jewelry, since these have no set value for one who requires them], there is no law of *ona'ah*. They [the Sages] said to him; It [the exclusions to the law of *ona'ah*] was said only in reference to these [slaves, bills of debt, real estate and objects belonging to *hekdes*].

(10) Just as there is *ona'ah* in buying and selling, so, too, is there *ona'ah* [i.e., dealing inequitably] with words [as is written “A man must not cause grief verbally to his fellow-Jew” (Leviticus 25:17)]. [Thus] one must not ask another; How much is this article? if he has no intention of buying. If one was a repentant

רבנו עובדיה מברטנורא

וארבעה לשור, דכיון דאמעית מכפל, בציר להו חדא, שהכפל בטובח ומוכר בכלל תשלומי ארבעה וחמשה הן: נושא שכר אינו משלם. דכתיב (שם) כי יתן איש אל רעהו, כלל. חמור או שור או שה, פרט. וכל בהמה לשמור, חזר וכלל. כלל ופרט וכלל, אי אתה דן אלא כעין הפרט. מה הפרט מפורש דבר המייטלטל וכו'. הקדשות, אמר קרא רעהו, ולא הקדש: קדשים שחיב באחריותן. אמר הרי עלי עולה והפרישה והוממה ומכרה: יש להם אונאה. דכיון דאם מתה או נגבה חייב באחריותה, דיילה היא, ואל תונו איש את אחיו קרינא ביה: ושאינו חייב באחריותן. כגון דאמר הרי זו: אף המוכר ספר תורה. לפי שאין קץ לדמיה: מרגלית ובהמה. מפני שאדם רוצה לזווג. מי שיש לו שור יפה לחרישה מחזר על אחר שבמותו [לצמדו עמו בעול] שאם בא להצמיד תחת העול שור חלש עם הבריא מקלקל את הבריא, וכן מרגלית נאה למלאות עם חברתה בזהב מן היחידית. ואין הלכה לא כר' יהודה ולא כר' שמעון: כן אונאה בדברים. שנאמר (ויקרא כ"ה) ולא תונו איש את עמיתו ויראת מאלהיק, זה נאמר באונאת דברים שאין טובתן ורעתן מסורה להכיר אלא ללבו של מדבר

[sinner], one must not say to him; Remember your former deeds. If he was a son of converts, one must not taunt him; Remember the deeds of your ancestors, because it is written, "And you must not taunt a convert nor cheat him (Exodus 22:20).

(11) [If one says to another; I am selling you produce from this field,] he may not mix the produce with produce from another field, even new [produce] with new [i.e., produce harvested the same year, but from different fields], and certainly not new with old [the old, being dry, produce more flour]. However, truthfully, it was said [i.e., the accepted *halachah* is] that strong wine may be mixed with [a sale of] mild [wine], because it improves it [but not vice versa]. One must not mix the lees of [one barrel of] wine with [the lees of another barrel of] wine [since lees of one wine damage the taste, if mixed into another (Tosfot Yom Tov)], but he may give him its [own] lees. If his wine was diluted with water, he must not sell it in his shop [in small quantities] unless he informs him [the customer], nor to a merchant, even if he informs him, because [the latter buys it] only in order to cheat with it. Where it is the practice to mix wine with water [while still in the press], it is permissible [to do so, since the purchaser is aware of this practice].

(12) A merchant may purchase [grain] from five granaries and put it into one

רבנו עובדיה מברטנורא

שיודע אם לרעה מתכוין אם לטובה: **יא** אין מערבין פירות בפירות. בעל הבית האומר לחבירו פירות שדה פלוני אני מוכר לך, לא יערבם בפירות שדה אחר: ואין צריך לומר חדשים בישינים. פסק למכור לו ישינים, לא יערב עמהם חדשים. שהישינים יבשים ועושים קמח יותר מן החדשים: מפני שמשביחו. קשה משביח את הרך, לפיכך פסק עמו רך מערב בו קשה, אבל פסק עמו קשה לא יערב בו את הרך: אין מערבין שמרי יין. של חבית זו בין של חבית אחרת: אבל נותן לו את שמריו. של יין עצמו: לא ימכרנו בחנות. פרוטה פרוטה: אלא אם כן הודיע. לכל אחד ואחד מהן, מים מעורבין בו: ולא לתגר. לא ימכרנו בידך ואף ע"פ שהודיעו, לפי שאינו לוקחו אלא לרמות ולמכור בחנות: מקום שנהגו להטיל מים ביין. דוקא בין הגתות יטיל. דכיון שנהגו אין כאן טעות, שכל היינות בחוקת כן: **יב** התגר נוטל מחמש גרנות. שהכל יודעים בו שלא גדלו בשרותיו ומבני אדם

storeroom [and sell from there, since the purchaser is aware that the produce comes from many different fields], or [a merchant may take wine] from five winepresses and put it into the same cask, provided that it is not his intention to mix [an inferior wine with a superior wine, while publicizing the availability for sale of superior wine]. Rabbi Yehudah says: A shopkeeper may not distribute parched corn or nuts to children, since he thereby accustoms them to come to him [and this is considered unfair competition]; the Sages permit it [the other storekeepers can do the same]. Nor may he reduce the going price; but the Sages say: He is to be remembered for good [since the public benefits by cheaper prices]. One may not sift pounded beans [thus improving their appearance, since he now raises the price more than the added value of removing the refuse]; this is the view of Abba Shaul, but the Sages permit it [ultimately the consumer judges if it's worth the extra money, since he may purchase unsifted, pounded beans]. However, they admit that he must not pick out [the refuse] from the top of the bin [and leave the bottom unsifted], because its only purpose is to deceive the eye. Men [i.e., slaves on the market], cattle, and utensils may not be painted [i.e., one may not use makeup to give a younger or healthier appearance].

רבנו עובדיה מברטנורא

הרבה לוקח ובחזקת כן לוקחים ממנו: מגורה. אוצר שאוגרין בו תבואה. גורן, הוא שדשין בו את התבואה. ודרך התגר לקנות מבעלי בתים בשעת הגורן ולהכניס למגורה שלו: פיטס. גיגית גדולה: ובלבד שלא יתכוין לערבן. להוציא קול לקנות הרוב ממקום משובח ולערב בו ממקום אחר ושכניו סבורים שכל הפירות מאותו מקום: ולא יפחות את השער. למכור בזול. מפני שהוא מרגיל לבא אצלו ומקפח מזונות חבריו: זכור לטוב. שמתוך כך אוצרי פירות מוכרין בזול. וכן הלכה: גריסין. פולין גרוסות בריחים, אחת לשתיים: לא יבור. את הפסולת. לפי שמתוך שנראות יפות הוא מעלה את דמיהן הרבה מדמי הפסולת שנטל מהן: וחכמים מתירין. שיכול הלוקח לראות ולהבחין כמה דמי הפסולת שנברר, מאלו שישנן באחרים. וטוב לו להעלות בדמיהן של אלו שהן מבוררים מפני הטורח. והלכה כחכמים: שלא יבור מעל פי המגורה. למעלה להראות יפות, ואת הפסולת שבתוכו לא בירר: לפי שאינו אלא כגונב את העין. בבירתו: מפרכסין. מתקנין ומיפין: לא את האדם. עבד כנעני העומד לימכר:

לתוך מגורה אחת. מִקְמֵשׁ גִּתּוֹת, וְנוֹתֵן לְתוֹךְ פֶּטֶס אֶחָד. וּבִלְבָד שֶׁלֹּא יֵהָא מִתְפָּנֵן לְעֵרֵב. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, לֹא יִחַלֵּק הַתְּנַנֵּי קְלִיּוֹת וְאֲגוּזִין לְתֵינּוֹקוֹת, מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְרַגְלֵן לְבּוֹא אֶצְלוֹ. וְחֲכָמִים מְתִירִין. וְלֹא יִפְחֹת אֶת הַשְּׁעָר. וְחֲכָמִים אוֹמְרִים, זְכוֹר לְטוֹב. לֹא יִבֵּר אֶת הַגְּרִיסִין, דְּבָרֵי אֲבָא שְׂאוּל. וְחֲכָמִים מְתִירִין. וּמוֹדִים שֶׁלֹּא יִבֵּר מֵעַל פִּי מְגוּרָה, שְׂאִינוּ אֵלָּא כְּגוֹנֵב אֶת הָעֵין. אֵין מְפָרְכְּסִין לֹא אֶת הָאָדָם וְלֹא אֶת הַבְּהֵמָה וְלֹא אֶת הַכְּלָיִם: